

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΜΑΙΟΥ 2011

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

- A1**
- α → Σ (Σωστό)
 - β → Λ (Λάθος)
 - γ → Λ (Λάθος)
 - δ → Σ (Σωστό)
 - ε → Σ (Σωστό)
- A2**
- α. **Τάγματα Εργασίας:** Σχολικό βιβλίο σελ. 139: «Οι άνδρες άνω των 45 ετών ... συνελήφθησαν, εκτελέστηκαν.»
 - β. **Πατριαρχική Επιτροπή:** Σχολικό βιβλίο σελ. 142 - 143: « Τον Οκτώβριο του 1918 ... και της ελληνικής κυβέρνησης.»
 - γ. **Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής:** Σχολικό βιβλίο σελ. 151 - 152: «Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης που υπογράφηκε στις 30 Ιανουαρίου 1923 ιδρύθηκε ... των ανταλλαξίμων.»
- B1**
- α. Σχολικό βιβλίο σελ. 75 - 76: «Η νέα γενιά ασκούσε ... ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος.»
 - β. Σχολικό βιβλίο σελ. 76: «Το Φεβρουάριο του 1862 ... να εγκαταλείψει τη χώρα.»
- B2** Σχολικό βιβλίο σελ. 219: «Εκείνο που δεν είχε κατορθώσει ... είχαν πλέον εξαφανιστεί από την Κρήτη.»

Γ1. α. Σχολικό βιβλίο σελ. 43 - 44: «Το αποφασιστικό βήμα ... του κρατικού ενδιαφέροντος.»

Στοιχεία Πηγής: Το ιστορικό παράθεμα, το οποίο προέρχεται από την Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (Ι.Ε.Ε.) της Εκδοτικής Αθηνών, πραγματεύεται το ζήτημα της αγροτικής μεταρρύθμισης, όπως αυτή συντελέστηκε το 1917, τους στόχους, την εξέλιξη αλλά και τα προβλήματα που αντιμετώπισε. Το ιστορικό παράθεμα λειτουργεί επιβεβαιωτικά αλλά και συμπληρωματικά προς τις ιστορικές μας γνώσεις αρχικά όσον αφορά το θέμα των στόχων της αγροτικής μεταρρύθμισης. Πιο αναλυτικά τα μέτρα λήφθηκαν στις 20 Μαΐου του 1917 και καθώς οι ανάγκες ήταν μεγάλες και επείγουσες πολύ γρήγορα εφαρμόστηκαν σε ολόκληρη τη χώρα. Από το Μάιο μέχρι το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου είχαν κιόλας επεκταθεί.

Πληροφορούμαστε βέβαια ότι βασική ρύθμιση της αλλαγής αυτής ήταν η υποχρεωτική απαλλοτρίωση κτημάτων, τα οποία ξεπερνούσαν τα 1.000 στρέμματα. Στόχος της ρύθμισης αυτής ήταν να λάβουν κομμάτι γης όλοι όσοι σχετίζονταν με τον αγροτικό τομέα και απασχολούνταν σε αυτόν. Το κράτος λοιπόν όφειλε να παραχωρήσει έκταση γης και στους κολίγους αλλά και στους αγρότες - εργάτες ο αριθμός των οποίων ολοένα και αυξάνονταν καθώς μεγάλωνε το προσφυγικό ρεύμα από Μικρά Ασία αλλά και από άλλες Βαλκανικές και Ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι λοιπόν και οι εργάτες είτε γηγενείς είτε πρόσφυγες μπορούσαν να πάρουν γεωργικούς κλήρους που προέρχονταν είτε από την απαλλοτρίωση μεγάλων τσιφλικιών - όπως αυτή συντελέστηκε μέσω της αγροτικής μεταρρύθμισης - είτε από κομμάτια γης του δημοσίου.

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 45: «Η αναδιανομή που έγινε ... (Ισπανία, Βουλγαρία, Ρουμανία κ.τ.λ.)»

Στοιχεία πηγής: Όπως πληροφορούμαστε από το ιστορικό παράθεμα, η πολύκροτη αγροτική μεταρρύθμιση ολοκληρώθηκε μετά τη λήξη της Μικρασιατικής Εκστρατείας με την καταστροφή του 1922. Παρά τα μέτρα του 1917 τη χρονιά αυτή δεν απαλλοτριώθηκε κανένα μεγάλο κομμάτι γης ενώ την επόμενη χρονιά το 1918 μόνο ένα. Η κατάσταση αυτή βέβαια δικαιολογείται από το γεγονός ότι τα χρόνια 1917 - 1922 η Ελλάδα είχε στρέψει την προσοχή της στις σημαντικές πολεμικές αναμετρήσεις του Α' Παγκοσμίου πολέμου και της εκστρατείας προς τη Μικρά Ασία. Η λήξη όμως της τελευταίας και η ολοκληρωτική ήττα που υπέστη η χώρα προκάλεσε την έλευση στην Ελλάδα ενός τεράστιου αριθμού προσφύγων, ο οποίος σύμφωνα με την απογραφή του 1928 άγγιξε το 1.220.000 πρόσφυγες. Κάτω από την πίεση αυτού του αριθμού οι κυβερνήσεις αναγκάστηκαν να προχωρήσουν ταχύτερα στην αγροτική μεταρρύθμιση, η οποία και πάλι παρουσίασε προβλήματα.

Η πηγή πιστοποιώντας το γνωστικό αντικείμενο επισημαίνει ορισμένα από τα σημαντικότερα ξεκινώντας από το ζήτημα της διακίνησης των προϊόντων. Το θέμα αυτό απασχολούσε κυρίως τους μικρούς παραγωγούς, οι οποίοι έπεφταν θύματα εκμετάλλευσης από όλους όσους μεσολαβούσαν για να εμπορευματοποιήσουν την παραγωγή τους. Τέλος οι μικροκαλλιεργητές δεν στηρίζονταν ούτε από οικονομικής άποψης καθώς έπρεπε να πληρώνουν τεράστιους τόκους προκειμένου να εμπορευματοποιήσουν την παραγωγή τους. Όλες αυτές οι αντίξοες συνθήκες τους ανάγκαζαν να ενταχθούν σε συνεταιρισμούς για να νιώθουν περισσότερο προστατευμένοι και ασφαλείς. Βέβαια προς την κατεύθυνση της επίλυσης των προβλημάτων αυτών κινήθηκε και το Υπουργείο Γεωργίας που ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1917, κυρίως μέσω της κρατικής επίβλεψης και παρέμβασης σε θέματα που αφορούσαν τη γεωργική παραγωγή είτε αυτή ήταν μεγάλη είτε μικρή.

Δ1. Σχολικό βιβλίο σελ. 168 - 169: «Η άφιξη των προσφύγων ... και τη βιομηχανία ετοιμών ενδυμάτων.»

Στοιχεία Πηγής: Η πηγή πραγματευόμενη το ζήτημα της επίδρασης που είχε η άφιξη των προσφύγων στον τομέα της βιομηχανίας, πιστοποιεί απόλυτα τις ιστορικές μας γνώσεις. Οι θετικές επιδράσεις ξεκινούν από το γεγονός ότι οι πρόσφυγες που κατοικούσαν στα αστικά κέντρα ήταν ένα εν δυνάμει καταναλωτικό κοινό, το οποίο τόνωσε την αγορά και ενίσχυσε την κατανάλωση. Και στη βιομηχανική δράση βέβαια οι πρόσφυγες αποτελούσαν όχι μόνο ένα υψηλό αριθμητικά, φθινό εργατικό δυναμικό αλλά και ένα προσωπικό με αξιοσημείωτη πείρα και επιχειρηματική δραστηριότητα. Εξάλλου όπως εύστοχα παραθέτει η πηγή σύμφωνα με στοιχεία της Κ.Τ.Ε. (Κοινωνίας Των Εθνών) το 1926 από τους 7.000 κατοχυρωμένους επιχειρηματίες στο Επιμελητήριο Αθηνών οι 1.000 ήταν πρόσφυγες, αριθμός που δείχνει πως μέσα σε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα, οι άνθρωποι αυτοί κατάφεραν να εδραιωθούν στον επιχειρηματικό κόσμο.

Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι και η Ε.Α.Π. (Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων) μαζί με άλλους κρατικούς φορείς όπως την Εθνική Τράπεζα ενθάρρυνε μέσω κυρίως κοινωνικών κριτηρίων την δράση των ανθρώπων αυτών οι οποίοι συνέβαλαν στην αντιμετώπιση και του φαινομένου της ανεργίας. Επιπρόσθετα οι πρόσφυγες όχι μόνον ανέδειξαν καινούριους βιομηχανικούς κλάδους όπως ήταν τα πλαστικά, η βυρσοδεψία κ.α. αλλά έδωσαν νέα ώθηση και στους παραδοσιακούς κλάδους της κλωστοϋφαντουργίας και των ειδών διατροφής. Και ο τομέας των οικοδομικών υλικών, η σημαντικότητα του οποίου φάνηκε την περίοδο του μεσοπολέμου, γνώρισε ιδιαίτερη άνθηση. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι το σύνολο της βιομηχανικής - οικονομικής δράσης ενισχύθηκε κατά πολύ με την έλευση των προσφύγων τη δεκαετία 1922 - 1932. Από το 1931 και έπειτα, όπως εύστοχα σημειώνει η πηγή, η κίνηση της βιομηχανίας γίνεται ταχύτερη γεγονός που επιβάλλουν και οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν σε παγκόσμιο επίπεδο μετά την κρίση που ξεκίνησε από τη Νέα Υόρκη του 1929 και έφτασε στην Ελλάδα σε περίοδο ευημερίας το 1932.